

ZAŠTITA INTERESA PRIVATNE PRAKSE

Uvodni komentar: Ivan Gabrilo, dipl. iur.

(gabrilo@uppz.hr)

Država stimulira zapošljavanje osoba mlađih od 30 godina života, na način, da je poslodavac oslobođen plaćanja doprinosa „na“ plaću, u trajanju do 5 godina, ako sa tom osobom sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme

Uvodne napomene

Kao mjera stimulacije poslodavaca da zaposle mlađe nezaposlene osobe, mlađe od 30 g života, Država je zakonskom odredbom – konkretno člankom 20. Zakona o doprinosima, NN.84/08 - 106/18 – pročišćeni tekst - oslobodila takve poslodavce obveze obračuna doprinosa za zdravstveno osiguranje po stopi od 16,5 % od osnovice = bruto I. za izračun plaće radnika bruto II. i to u trajanju do 5 godina, uz uvjet da poslodavac sa takvim radnikom sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Na taj način poslodavci će „uštedjeti“/troškove protuvrijednost doprinosa za obvezno osiguranje, koji terete posebna sredstva poslodavca, jer se obračunavaju „na“ iznos osnovice, a to je bruto plaća I. radnika.

Nove najavljene mjere u korist mlađih radnika

Prema najavi, Država planira zakonskom izmjenom i dopunom Zakona o porezu na dohodak utvrditi stimulativne mjere glede povećanja iznosa neto plaće mlađeg radnika – onog mlađeg od 25 godina, kao 1. grupe obuhvata i onog mlađeg od 30 godina, a starijeg od 25 g, kao 2. grupe obuhvata – i to s primjenom od 1.1.2020.god. (nastavak porezne reforme poreza na dohodak).

Primjer iz prakse:

Član Udruge iskazao je namjeru u ustanovi tipa poliklinike, koje je on osnivač, zaposliti svoju kći, osobu mlađu od 30 godina, uz korištenje, za njega najisplativijih „benefita“, koje propisuje zakon ili opći akti Zavoda za zapošljavanje.

Članu Udruge sugerirano je da primijeni „benefit“ na koji upućuje primjena članka 20. Zakona o doprinosima, jer je on za njega financijski i dugoročno najisplativiji. Taj benefit, implicite primijenili smo na plaću njegove kćeri, buduće radnice, na iznos od 8.000,00 kn bruto I./mjesec. Takva plaća rezultirala bi uštedom na troškovima za zaposlene za tu radnicu u iznosu od 1.320,00 kn/mjesec ili 15.840,00 kn/godina ili za 5 godina uštedom u sredstvima poslodavca 79.200,00 kn, uz uvjet, da on kao poslodavac

sklopi ugovor o radu sa svojom kćerkom na neodređeno vrijeme.

S obzirom da na strani člana Udruge postoji trajna potreba za radom osobe zanimanja koje posjeduje njegova kći, konstatirali smo da na strani ustanove – poslodavca, nema pravne i faktične zapreke sklopiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme, da bi ostvario opisanu financijsku korist (trošak za zaposlene bio bi manji za iznos neuplaćenog doprinosa za ZO).

HZMO statistički prati broj korisnika prava na ne plaćanja doprinosa za ZO, za zaposlene osobe u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a mlađe od 30 godina

Prema podacima iz Mirovinskog vodiča, koji izdaje HZMO, kao prilog Hrvatskom umirovljeničkom listu broj 11, sa stanjem 30.9.2019.god., broj korisnika opisanog prava u RH bilo je 124.518 osoba u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, mlađih od 30 godina. Od tog broja na muškarce je otpalo 69.180 korisnika ili 55,56 % ukupnog broja a na žene 55.338 ili 44,44 % ukupnog broja. Najveći broj korisnika tog prava/mogućnosti zaposlenja registrirano je u djelatnosti trgovina na malo i veliko od 23.042 ili 18,50 % ukupnog broja, zatim u prerađivačkoj industriji 21.896 ili 14,17 % ukupnog broja, zatim djelatnosti pružanja smještaja te usluživanja hrane sa 11.667 ili 7,55 %, pa djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 10.422 osobe ili 6,74 % itd.

Prema istom izvoru informacija, navedeno/opisano pravo/korist najviše je iskoristio Grad Zagreb 41.816 korisnika ili 33,58 % ukupnog broja, zatim Splitsko-dalmatinska županija sa 10.497 korisnika ili 8,43 %, pa Zagrebačka županija sa 8.439 korisnika ili 6,78 %, pa Primorsko-goranska županija sa 7.529 korisnika ili 6,05 % ukupnog broja od 124.518 korisnika na dan 30.9.2019.god... itd.

Poštovani,

Kao što sam obećao, kao vid promemorije, dostavljam Vam podatke o plaći Vaše kćeri, ako bi ona iznosila 8.000,00 kn I. bruto.

Na teret njene plaće I. bruto, oduzimalo bi se 1.600,00 kn/mjesec za plaćanje doprinosa za mirovinskog osiguranje (MO), porez iz dohotka od nesamostalnog rada 624,00 kn/mjesec i prirez za Grad Zagreb na obračunati

iznos poreza ili 112,32 kn/mjesec ili ukupno porez i prerez 736,32 kn. Ukupni odbici „iz“ plaće iznosili bi 2.336,32 kn /mjesec. Ako odbijemo navedene odbitke od bruto plaće iskazuje se za nju neto iznos njene plaće od 5.663,68 kn.

S obzirom da je Vaša kći mlađa od 30 godina, pa ako bi s njom zasnovali radni odnos na neodređeno vrijeme, Poliklinika, kao njen poslodavac, bila bi oslobođena plaćanja doprinosa „na“ plaću, tj. doprinosa za zdravstveno osiguranje (ZO) po stopi od 16,5 % koja se primjenjuje na osnovicu (8.000,00 kn I. bruto). U tom slučaju, financijski efekti u korist Poliklinike bili bi neplaćanje doprinosa „na“ njenu plaću, što daje iznos od 1.320,00 kn/mjesec ili 15.840,00 kn/godinu ili 79.200,00 kn za 5 godina njenog radnog staža/rada u Poliklinici, sve pozivom na odredbe članka 20. Zakona o doprinosima.

Srdačno Vas pozdravljam.

Tajnik Ivan Gabrilo, dipl.iur.

* * * * *

Uvodni komentar: Ivan Gabrilo, dipl. iur.

(gabrilo@uppz.hr)

Zdravstveni radnik privatne prakse (ZRPP), član Udruge, u namjeri da zasnuje radni odnos sa medicinskim tehničarem, mlađim od 30 godina života, koji je završetkom obrazovanja stekao stručnu kvalifikaciju medicinskog tehničara, ima pravo koristiti poticaj Države, da ne mora obračunavati na teret svojih poslovnih rashoda i trošak doprinosa „na“ plaću svom mladom radniku najduže 5 godina

Uvodne napomene

ZRPP, nakon otkaza ugovora o radu od strane svoje m.s., sastavnice tima spec. opće/obiteljske medicine, iskazao je namjeru zasnovati radni odnos za m.s./m.t., da bi popunio sastav tima, prema obvezi koja proizlazi iz činjenice da obavlja djelatnost u Mreži javne zdravstvene službe.

U odabiru budućeg radnika, ZRPP opredijelio se na medicinskog tehničara, osobu koja je završila školovanje nakon upisa poslije 1.7.2013.god., čime je ta osoba stekla STRUČNU KVALIFIKACIJU završetkom obrazovanja za zanimanje m.s./m.t., kako to propisuje članak 168. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (u daljnjem tekstu: ZZ/18).

Prema istom članku ZZ/18. m.s./m.t. sa stručnom kvalifikacijom oslobođena je obveze provesti pripravnčki staž i polagati stručni ispit, tj. takva je osoba stekla uvjet dobiti licencu svoje komore kao potvrdu osposobljenosti za samostalni rad u struci, koju je stekla školovanjem za zanimanje/struku m.s./m.t.

Poslodavac, član Udruge prihvatila je sugestiju Udruge da sa izabranim radnikom

sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme s probnim radom od 6 mjeseci, čime je stekla uvjet za primjenu mjere oslobođenja od obračuna/plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje, u protuvrijednosti 16,5 %, aplicirano na iznos bruto I. plaće.

S obzirom na ekonomsku snagu poslodavca, prema definiciji/pojmu iz Kolektivnog ugovora za privatno zdravstvo, koji obvezuje poslodavca, njen budući radnik imao bi pravo na plaću u iznosu maksimalnog iznosa primjerene plaće, važećeg u primjeni od 1.9. o.g., tj. 5.849,66 kn I. bruto.

Poslodavac bi primjenom stimulativne mjere za zapošljavanje osoba mlađih od 30 g, kako to propisuje članak 20. Zakona o doprinosima, bio oslobođen obračuna/plaćanja doprinosa „na“ plaću svom radniku, kako je navedeno u prethodnom stavku, protuvrijednosti 16,5 % ili u iznosu 965,19 kn/mjesec ili 11.582,33 kn/godina ili za 5 godina 57.911,65 kn.

I u ovom komentaru ponavljam rečeno u odgovoru članu glede izvršenja obveze provjere u kaznenoj evidenciji suda, da li je radnik kojeg poslodavac prima u radni odnos osuđen za kaznena djela iz članka 156. ZZ/18. Odgovor članu je glasio:

Prema članku 156. ZZ/18. propisano je, da se ne može primiti u radni odnos za obavljanje poslova u zdravstvenoj djelatnosti koja uključuje RAD S DJECOM niti može obavljati poslove u zdravstvenoj djelatnosti koja uključuje rad s djecom zdravstveni radnik koji je pravomoćno osuđen za kazneno djelo iz glave 16. KZ-a - kaznena djela protiv spolne slobode i glave 17. istog KZ-a - kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Te potvrde pribavljate Vi, po službenoj dužnosti, ne radnik, kako je propisano istim člankom ZZ/18. Inače, važno je znati da je člankom 246. ZZ/18. propisana novčana kazna od 5 - 10 tisuća kn za prekršaj privatnog ZR, a to ste i Vi, ako obavljate poslove, a pravomoćno ste osuđeni za navedena kaznena djela (nije propisana novčana kazna za prekršaj za Vas ZRPP, ako za Vas poslove obavlja ZR koji je osuđen za navedeno kazneno djelo - propisana je za TD koje obavlja zdravstvenu djelatnost).

Pošiljatelj: h.

Poslano: 15. studenog 2019. 14:59

Primatelj: gabrilo@uppz.hr

Predmet: J.Z.

Poštovani g Gabrilo,

Od 12 prijavljenih sestara i tehničara, izabrala sam g J.Z. Prije 2 mjeseca završio je srednju medicinsku školu, radio je u DZ Zagreb centar 2 mjeseca, ali je rad bio nemoguć (radili su za po tri ambulante).

Molim pripremite Ugovor o radu. Budući da je mlađi od 30 g imam li nekakve porezne

olakšice? Koju mi dokumentaciju mora donijeti (domovnicu, licencu, potvrdu o nekažnjavanju -pedofilija)?

Zahvaljujem, s poštovanjem. J.R.

Poštovana,

Mlađa osoba od 30 godina, ako zasnuje radni odnos sa poslodavcem na neodređeno vrijeme, za 5 godina trajanja radnog odnosa poslodavac ne obračunava doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 16,5 % , obračunat na iznos bruto plaće. To npr. znači, ako bi utvrdili plaću Vašem m.t. u iznosu maksimalnog iznosa primjerene plaće važećeg za 2019.godinu od 5.849,66 kn bruto/mjesec, tada bi poslodavac ušparao 965,19 kn/mjesec ili 11.582,32 kn/godinu ili 57.911,65 kn za razdoblje 5 godina. Normalno, ti iznosi se povećavaju, kako se povećava iznos osnovice, a to je bruto plaća radnika. Drugim riječima, umjesto da troškovi za rad takvog radnika za Vas, njegovog poslodavca iznose 6.814,85 kn II. bruto/mjesec, iznosili bi 5.849,66 kn – sadašnji iznos maksimalnog iznosa bruto plaće – od 1.1.2020.god. ti iznosi će biti veći primjenom novog KU.

Prema članku 156. ZZ/18. propisano je, da se ne može primiti u radni odnos za obavljanje poslova u zdravstvenoj djelatnosti koja uključuje RAD S DJECOM niti može obavljati poslove u zdravstvenoj djelatnosti koja uključuje rad s djecom zdravstveni radnik koji je pravomoćno osuđen za kazneno djelo iz glave 16. KZ-a – kaznena djela protiv spolne slobode i glave 17. istog KZ-a - kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Te potvrde pribavljate Vi, po službenoj dužnosti, ne radnik, kako je propisano istim člankom ZZ/18. Inače, važno je znati da je člankom 246. ZZ/18. propisana novčana kazna od 5 – 10 tisuća kn za prekršaj privatnog ZR, a to ste i Vi, ako obavljate poslove, a pravomoćno ste osuđeni za navedena kaznena djela (nije propisana novčana kazna za prekršaj za Vas ZRPP , ako za Vas poslove obavlja ZR koji je osuđen za navedeno kazneno djelo – propisana je za TD koje obavlja zdravstvenu djelatnost).

Radnik Vam mora uručiti domovnicu, licencu HLK, kopiju osobne iskaznice, potpisati intervju o svojoj zdravstvenoj sposobnosti, potpisati ugovor o radu i potvrde koje Vam dostavljamo uz Ugovor.

Da li ugovor o radu na neodređeno vrijeme zasnivate s probnim radom od 6 mjeseci – da – ne? Ja sugeriram DA! Ako konstatirate da radnik ne zadovoljava Vaše kriterije za nastavak radnog odnosa, ugovor o radu se jednostavno otkazuje. Vaše nezadovoljstvo, ne morate dokazivati.

Srdačno Vas pozdravljam.

Tajnik Ivan Gabrilo, dipl.iur.

* * * * *

Uvodni komentar: Ivan Gabrilo, dipl. iur.

(gabrilo@upz.hr)

Zdravstveni subjekt registriran za obavljanje specijalističkih djelatnosti medicine/dentalne medicine, kao npr. poliklinika ili ustanova za zdravstvenu skrb ili trgovačko društvo za zdravstvenu djelatnost ili zdravstveni radnik privatne prakse specijalističko-konzilijarne djelatnosti, može zasnovati radni odnos sa nespecijalistom koji bi/će obavljati poslove na radnom mjestu specijaliste, uz njegov rad i nadzor, kao sekundarac

Uvodne napomene

Članak 180. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (ZZ/18) propisuje da dr.med./dent.med., sa licencom komore za samostalni rad može zasnovati radni odnos u zdravstvenoj ustanovi, tipa poliklinike, ustanovi za zdravstvenu skrb i/ili trgovačkom društvu za zdravstvenu djelatnost, koje imaju registrirane specijalističke djelatnosti, kao i u ordinaciji ZRPP za specijalističko-konzilijarnu djelatnost, kao Sekundarac.

Sekundarac, u subjektima iz prethodnog stavka, može obavljati samo poslove iz svoje licence – dozvole za samostalni rad, na radnom mjestu specijaliste/struka, prema registriranoj djelatnosti subjekta, sa kojim je zasnovao radni odnos.

To znači, da Sekundarac, u okviru svoje licence obavlja/može obavljati poslove dr. opće/obiteljske medicine ili dr. polivalentne dentalne medicine, iako su poslovi specijaliste/struka po vrsti/sadržaju edukacije i verificiranom znanju, različiti od sadržaja rada/struka, prema licenci koju posjeduje Sekundarac.

Ispada, da Sekundarac na radnom mjestu specijalista/radno mjesto pomaže specijalisti u radu u obavljanju onih poslova koji su sadržajem rada dr. o/om ili polivalentne dentalne medicine zastupljeni u određenom opsegu u sadržaju rada svake specijalističke struke (obavljanje prvog orijentacijskog pregleda, uzimanje anamneze, utvrđivanje statusa, unos dijagnostičkih/terapeutskih podataka u medicinsku dokumentaciju pacijenta, pisanje uputnica, prema nalogu specijaliste za nastavak liječenja istog pacijenta i drugih aktivnosti prema uputi/nalogu specijaliste, sa većom ili manjom pažnjom/nadzorom u obavljanju tih/takvih aktivnosti od strane sekundarca).

U svom radu Sekundarac obavlja poslove, kao što je navedeno, prema uputi/nalogu specijaliste, pod njegovim

nadzorom, usmjerenjem i odgovornosti za eventualno nastalu štetu po zdravlje pacijenta ili pogoršanje njegovog zdravlja.

Sekundarac radi pod nadzorom specijaliste na radnom mjestu za koje je on sklopio ugovor o radu sa poslodavcem

Rezimirajući rečeno u podnaslovu, da bi npr. trgovačko društvo za zdravstvenu djelatnost, registrirano i za medicinu rada i športa, moglo zasnovati radni odnos sa sekundarcem, na radnom mjestu prema toj registriranoj djelatnosti, moralo bi imati u radnom odnosu specijalistu za tu registriranu djelatnost, tj. struke medicine rada i športa. Ako bi trgovačko društvo zasnovalo radni odnos sa sekundarcem za puno radno vrijeme, a nema u radnom odnosu specijalistu/struka za rad u punom radnom vremenu, moralo bi zasnovati radni odnos sa 2 spec.npr. medicine rada i športa, u statusu umirovljenika – svaki sa ½ PRV koji bi „pokrili“ puno radno vrijeme i za rad sekundarca pod njihovim nadzorom/40 sati rada/tjedan.

Mogućnost da i ZRPP specijalističko-konzilijarne djelatnosti zasnuje radni odnos sa sekundarcem

Nema pravne zapreke da i ZRPP specijalističko-konzilijarne djelatnosti zasnuje radni odnos sa sekundarcem, kako to propisuje članak 180. ZZ/18. Netko bi mogao postaviti pitanje, kako se sekundarac uklapa u ograničenje iz članka 54. ZZ/18., koji propisuje da ZRPP u ordinaciji može zasnovati radni odnos najviše s jednim zdravstvenim radnikom iste struke? S obzirom da sekundarac nije zdravstveni radnik iste struke, ZRPP SKZZ djelatnosti mogao bi zasnovati radni odnos sa sekundarcem, ako je već prije zasnovao radni odnos sa kolegom specijalistom iste struke. U tom slučaju, nositelj SKZ djelatnosti obavljao bi rad sa 2 specijaliste/SKZZ i jednim sekundarcem. Sekundarac, prema razradi tog pojma/definicije ne ulazi u propisani broj specijalista ZRPP koji obavlja djelatnost sekundarne SKZZ razine.

Svrha primjene članka 180. ZZ/18. je da se sekundarac educira na radnom mjestu specijaliste transferom praktičnog specijalističkog znanja/umijeća od specijalista/radno mjesto, koje će on koristiti u obavljanju poslova doktora o/om ili dr. polivalentne dent. med. ili će lakše svladavati program specijalizacije u djelatnosti one struke/grane medicine/dentalne medicine, prema radnom mjestu specijaliste na kojem je obavljao poslove kao sekundarac,

Pošiljatelj: H

Poslano: 11. studenog 2019. 10:19

Primatelj: gabrilo@uppz.hr

Predmet: Sekundarac

Poštovani g Gabrilo,

Da li sam dobro zapamtila podatak, da mladi liječnik (moj bivši stažist) može raditi kao sekundarac u Poliklinici (on želi specijalizaciju iz medicine rada) kod dr. K. u S., medicina rada?

Dr. K. mora pronaći nekog umirovljenika, spec. med. rada, ili?

Zahvaljujem, s poštovanjem, J.R., dr. med.

Poštovana,

Na Vaše prvo pitanje odgovaram, da dr. med., a ja sam proširio izlaganje i na dr. med. dent., jedan i drugi sa licencom svoje komore za samostalni rad, može obavljati poslove kod zdravstvenog subjekta na radnom mjestu specijalista, kao sekundarac, najduže u trajanju od 24 mjeseca. U izlaganju, apostrofirao sam polikliniku, no, to može biti i ustanova za zdravstvenu skrb, koja je registrirala zz žena (ginekolog) ili zz predškolske djece (pedijatar). Sekundarac može zasnovati radni odnos i u TD za zdravstvenu djelatnost, koje je registrirano za specijalističke djelatnosti medicine/med. dent. Sekundarac može zasnovati radni odnos i u specijalističkoj ordinaciji dr. med./med. dent. S obzirom da je zakonodavac utvrdio to pravilo s namjerom da se nespecijalist educira uz rad specijaliste, mislim/mišljenja sam, da zasnivanje radnog odnosa sa sekundarcem za rad u spec. ordinaciji ne ulazi u kvotu da nositelj djelatnosti može obavljati rad s još jednim kolegom iste struke. S obzirom da sekundarac nije zdravstveni radnik iste struke, teoretski u spec. ordinaciji mogu biti u radnom odnosu 3 dr. med./med. dent., 2 u statusu spec. i 1 nespec., kao sekundarac. To bi po meni trebalo biti pravilo u primjeni citirane odredbe članka 180. Zakona.

Srdačno Vas pozdravljam.

Tajnik Ivan Gabrilo, dipl.iur.

*****

Uvodni komentar: Ivan Gabrilo, dipl. iur.

gabrilo@uppz.hr

U obračunu plaće radniku, zdravstveni radnik privatne prakse – poslodavac – član Udruge primjenjuje mjerila i kriterije za izračun plaće, kako je propisano odredbama Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva, NN, 150/14.

Uvodne napomene

Knjigovodstvo člana Udruge, obračunalo je plaću njegovom radniku, primjenjujući ne odredbe KU koji obvezuje člana, već odredbe KU za javno zdravstvo. Naime, u izračunu plaće, osim iznosa osnovice i koeficijenta za izračun osnovne plaće, knjigovođa je primijenio i one

odredbe KU za javno zdravstvo koji propisuje i obračun za dodatak na plaću radniku za teže uvjete rada (TUR) i dodatak prema utvrđenom postotku za iznimnu odgovornost (PIO) propisanu za zdravstvenog radnika.

Znano je da KU za privatno zdravstvo obvezuje samo onog zdravstvenog radnika privatne prakse (ZRPP), koji je član Udruge, kako to propisuje članak 194. ZOR-a (koji je u vrijeme sklapanja KU bio član Udruge ili je naknadno pristupio u članstvo Udruge i kojeg je kao takvog Udruga prijavila u Registar koji vodi Ministarstvo rada i mirovinskog sustava).

Kolektivni ugovor razrađuje mjerila i kriterije za utvrđivanje plaća, koja nakon tako utvrđene plaće mora nositi atribut primjerene prema definiciji iz članka 90. ZOR-a, tj. „plaća koja se obračunava za jednaki rad“.

Tekst iz definicije iz prethodnog stavka „za jednaki rad“, za privatno zdravstvo isključuje primjenu KU za javno zdravstvo za obračun plaća, jer se taj KU koji se naslanja/izvire iz primjene Zakona o plaćama u javnim službama koji definira izračunatu plaću kao plaću utvrđenu prema zvanju i položaju i to u fiksnom iznosu, bez obzira na njegov rezultat rada. Za takvu plaću svim subjektima javne službe, pa tako i zdravstva – subjektima u vlasništvu države i županije – jamči osnivač/vlasnik, to znači država i županija/Grad Zagreb.

S obzirom na rečeno, da za obveze subjekata zdravstva jamči osnivač, što znači da pokriva i gubitak u poslovanju, pa time i za visinu troškova za zaposlene (ustavno načelo „jamči se pravo vlasništva“ i načelo „vlasništvo obvezuje“), neustavno bi bilo nametnuti subjektima drugog vlasničkog područja, npr. privatnog, pravna pravila za obračun plaća, koja determiniraju ukupne troškove poslovanja, pa i gubitak koji osnivač/vlasnik propisuje za subjekte svog vlasničkog područja (npr. države/županije i Grada Zgb). Zbog toga, svako drugačije postupanje kršilo bi univerzalno načelo, od rimskog prava do danas „granice mog prava završavaju tamo gdje počinje pravo drugoga“.

U tom smislu, odgovoreno je članu Udruge glede zakonitosti/obveznosti obračuna plaće radniku, kako je to iskazao njegov knjigovođa

ZRPP u obračunu plaće mogao bi prihvatiti i ista/slična mjerila u obračunu za dodatke na plaću, kao u javnom sektoru, prema načelu slobode poslodavca u odlučivanju o plaći radniku, ako bi ona bila veća od izračunate iz KU za privatno zdravstvo, koji ga obvezuje. No, mora se znati, da je KU za privatno zdravstvo kreiran i prema načelu „međuzavisnosti troškova i prihoda“, tj. da poslodavac reproducira troškove iz poslovanja za one troškove, pa time i troškove za zaposlene, računajući i za sebe, kako je iste/vrsta svakog troška ostvario u

ukupnom prihodu iz razmjene rada sa HZZO-om (važno za one poslodavce, članove Udruge koji su uključeni u Mrežu JZS, a oni čine većinu članstva).

Primjenjujući naprijed navedeno načelo, stranke Kolektivnog ugovora razradile su mjerila i kriterije za obračun plaća i materijalnih prava radnika u zavisnosti sa vrstom parametara i brojčanim izrazom koje koristi HZZO u kalkulaciji za izračun cijene usluga, odnosno vrijednosti programa rada ZRPP, svojih poslovnih partnera.

S obzirom da ZRPP, prema vrsti djelatnosti koju obavlja i opsegu rada, u odnosu na utvrđeni standard stječe od HZZO-a različit iznos ukupnog prihoda, koji se određenim parametrima mjeri za svaki mjesec prethodni mjesec, a troškove poslovnih rashoda realizira prema stvarnom trošku, on mora u politici obračuna plaća balansirati između visine plaće koju je utvrdio drugi poslodavac i svoje mogućnosti uvjetovane „ekonomskom snagom“. Ekonomska snaga ZRPP mjeri se njegovim ukupnim prihodom i uspoređuje s baznim iznosom za ocjenu realnosti visine, što utječe na izračun primjerene plaće prema definiciji iz Kolektivnog ugovora i ZOR-a. Iz tog razloga, plaća u privatnom zdravstvu je varijabilan – promjenjiv iznos, zavisno od promjena u stjecanju prihoda subjekta privatnog zdravstva od strane HZZO-a.

Otežavajuća okolnost za privatno zdravstvo, uključeno u Mrežu JZS, što HZZO nije mijenjao cijenu i vrijednost njihovog programa rada zadnjih 6 godina. Za to vrijeme, javni sektor zdravstva ostvaruje cca 8,5 milijardi kn gubitka, koji će im sanirati Država, prema posebnom zakonu??

Privatnik, koji za obveze svoje ordinacije/ustanove odgovara i svojom posebnom imovinom, mora prilagoditi poslovanje, balansirajući oko pozitivne nule, poglavito za obračun troškova za zaposlene, koji su u privatnoj praksi zastupljeni sa 70 % UP, a u privatnim ustanovama od 50 – 70 % UP.

Zaključak:

Član Udruge obračunava plaću svom radniku prema Kolektivnom ugovoru, koji ga obvezuje, tj. prema mjerilima i kriterijima za obračun, kako je propisano, uvažavajući i specifičnosti za obračun prema djelatnosti koju obavlja, a u svakom slučaju, obračun prilagođava svojoj ekonomskoj snazi (ukupni prihod i sredstva predviđena za obračun troškova za zaposlene).

Od 1.1.2020.god. u primjeni će biti novi Kolektivni ugovor, u kojeg su ugrađena i mjerila, glede utvrđivanja dodataka na plaću sa identičnim osnovama i postocima, kako je utvrđeno u Kolektivnom ugovoru za javno zdravstvo. Time, teoretski plaća radnika bi trebala biti veća. No, zdravstveni radnik privatne prakse tako obračunatu plaću i sa novim

osnovama – mjerilima i kriterijima - prilagoditi će svojoj ekonomskoj snazi, da bi dobiveni iznos odgovarao iznosu ostvarenom u prihodu za tu namjenu, primjenjujući načelo „međuzavisnosti troškova i prihoda“.

Pošiljatelj: J.c.
Poslano: 10. studenog 2019. 12:07
Primatelj: Gabrilo - UPPZ <gabrilo@uppz.hr>
Predmet: Fwd: PLAĆA ZA SESTRU

Poštovani gosp. Gabrilo,

Molim Vas za tumačenje novog izračuna plaća za med. sestre koje je stupilo na snagu od 01.09.2019. Ordinacija dent. med. je u koncesiji i ima 1770 pacijenata.

Jeli ordinacija dužna plaćati ovakav izračun plaće kakav Vam šaljem, što mi je knjigovodstvo predložilo, iako ordinacija ima manje pacijenata od standardnog broja pacijenata (1900 pacijenata). Ako pogledamo iznose hladnog pogona i glavarine tu nismo dobili povećanje za ovoliko koliko ja sad (po novim povećanjima od 01.09. 2019.) moram izdvojiti za plaću sestre sa svim doprinosima i porezom.

I još jedno pitanje, ako bih ja imala zaposlena dentalnog asistenta na tom mjestu, jeli bi se trebala držati ovog povećanja ili je to isto, bila med. sestra ili dentalni asistent u ordinaciji. Molim Vas savjet kako postupiti.

Lijep pozdrav,
Jasna Cupec

Poštovana,

Obračunska lista koju ste mi dostavili u privitku uz Vaš e-mail, nije utvrđena na temelju primjene Kolektivnog ugovora koji obvezuje Vas, zdravstvenog radnika privatne prakse, člana Udruge. Kolektivni ugovor za privatno zdravstvo, različiti od KU za javno zdravstvo (primjenjuju ga zdravstvene ustanove u vlasništvu Države i županija), NIJE, mjerilo i kriterij za obračun plaće i za teže uvjete rada (TUR), kao i postotak za iznimnu odgovornost (PIO), primijenio kao mjerila i u Kolektivnom ugovoru za područje privatnoj zdravstva (KU za privatno zdravstvo slijedi mjerila i kriterije koje HZZO primjenjuje u kalkulaciji za izračun cijene/vrijednosti Vašeg rada, da bi se primijenilo načelo „međuzavisnosti troškova i prihoda“).

Sukladno rečenom, Vi ste trebali svom knjigovodstvu dostaviti rješenje o plaći za Vašu radnicu D. S., utemeljeno na odredbama Kolektivnog ugovora koji Vas obvezuje, a ono je moralo elemente iz Rješenja ugraditi u isplatnu listu. To znači, ako Vi niste pristali da se njoj obračuna i plaća za navedena 2 dodatka, isplatna lista u tom dijelu nije zakonita.

Da rezimiram, Vi bi morali donijeti Rješenje o plaći Vašoj radnici, prema mjerilima i kriterijima iz Kolektivnog ugovora za privatno zdravstvo. Nadam se da ste njoj od 1.9. povećali osnovicu za obračun plaće za 2 %, kako smo obavijestili članove – iznos osnovice 5.695,87 kn bruto/mjesec, koja se množi sa koeficijentom 1,027 za zdravstvenog radnika SSS, da bi se dobio iznos osnovne plaće od 5.849,66 kn bruto/mjesec, za obračun dodatka za minuli rad i za rad u 2. smjeni (5 %, ne 10 % kako je obračunalo knjigovodstvo).

Poslovanje zdravstvenih subjekata u 2 različita vlasnička područja počiva i na načelu pokrivanja gubitaka subjekta kojeg je osnivač vlasnik. U tom smislu, za obveze subjekte javnog zdravstva odgovara Država/županija, a za subjekt privatnog zdravstva on – vlasnik, bez obzira da li je uključen u Mrežu JZS ili ne, i to svojom obiteljskom imovinom. Zbog činjenice primjene KU za javno zdravstvo, sa svim navedenim dodacima i sl., troškovi za plaće odvođe javne zdravstvene ustanove u gubitke od cca 1,5 milijardi kn/godina, koje pokriva Država. Sve što je rečeno, počiva na načelu vlasništva iz članka 48. Ustava RH – jamči se pravo vlasništva i vlasništvo obvezuje. To je ono što morate znati! Prema tome, ne možete ulaziti u obveze bez prethodne analize mogućnosti, kako to narod kaže „grlom u jagode“.

Za razliku od javnog zdravstva, privatni subjekti zdravstva, prema KU, plaću radniku utvrđuju prema svojoj ekonomskoj snazi, kako ste po prilici i Vi naznačili u svom e-mailu. Ekonomska snaga mjeri se ukupnim prihodom poslodavca, koji se uspoređuje s iznosom za ocjenu realnosti njegovog UP, kako to propisuje članak 120. KU. Ako je izračunati iznos UP manji od baznog iznosa za usporedbu, s dobivenim koeficijentom izračunata plaća „ruši se“ na nivo dobivenog iznosa, ako poslodavac ne odluči radniku obračunati/isplatiti i veći iznos. Ako je koeficijent razlike veći od 1, izračunati iznos plaće = kalkulativna plaća, povećava takvu plaću, ali ne više od maksimalnog iznosa primjerene plaće (na unutrašnjoj stranici korica Časopisa „PP“ Udruga objavljuje maksimalne iznose primjerenih plaća – vidi definiciju primjerene plaće iz KU).

Dentalni asistent je zdravstveni radnik SSS i za njega se utvrđuje plaća prema identičnim mjerilima kao za m.s. Zapamtite, a to prenesite i knjigovodstvu, da KU za javno zdravstvo, temeljem Zakona o plaćama u javnim službama primjenjuju samo ustanove u vlasništvu Države i županija. KU za privatno zdravstvo donijet je za drugo vlasničko područje, temeljem ZOR-a, a počiva na istom načelu iz članka 48. Ustava RH, pa i da vlasništvo obvezuje, što za privatnika znači da on mora

pokriti gubitke u poslovanju svoje ordinacije ili svoje ZU u privatnom vlasništvu.

Ako će Vam trebati rješenje o plaći Vašeg radnika, javite se.

Srdačno Vas pozdravljam.

Tajnik Ivan Gabrilo, dipl.iur.

* * * * *

Uvodni komentar: Ivan Gabrilo, dipl. iur.

[*\(gabrilo@uppz.hr\)*](mailto:gabrilo@uppz.hr)

Zdravstveni radnici privatne prakse, koji su obavljali djelatnost prema zanimanju u statusu koncesionara, mogu u roku od 6 mjeseci, računajući od dana stupanja na snagu Zakona podnijeti pisanu izjavu ravnatelju DZ o namjeri zasnivanja radnog odnosa u DZ

Uvodne napomene

Članak 265 Zakona o zdravstvenoj zaštiti, NN, 100/18. (u daljnjem tekstu: ZZ/18), u primjeni od 1.1.2019.god. propisao je mogućnost zasnivanja radnog odnosa zdravstvenog radnika privatne prakse, u statusu koncesionara u DZ, kako je navedeno u naslovu komentara.

Isti članak ZZ/18. propisuje obvezu, da kandidat za zasnivanje radnog odnosa, svoju namjeru mora prezentirati u roku od 6 mjeseci, računajući od dana stupanja na snagu ZZ/18., a to je 30.6.2019.god.

Zdravstveni radnik privatne prakse, bivši koncesionar, ne stječe status zaposlene osobe u DZ automatizmom, već na osnovi odluke o prihvatu njegove ponude dane na natječaj koji raspisuje DZ u roku od 30 dana, računajući nakon isteka roka od 6 mjeseci, kako je navedeno u prethodnom stavku.

Isti članak ZZ/18. propisuje da ZRPP, bivši koncesionar koji je podnio ponudu po natječaju, ima prednost pri zapošljavanju u DZ ako ispunjava tražene uvjete.

Kako se u praksi provodi odredba članka 265. ZZ/18. ?

U praksi se primjena članka 265. ne provodi prema intencijama iz sadržaja norme, više iz objektivnih, ne iz subjektivnih razloga na strani DZ. Naime, sve županije/Grad Zgb (JPRS) morale su odlukom Skupštine utvrditi maksimalni broj timova/djelatnost, najviše do 25 % iz Mreže JZS koje bi obavljao DZ. Istovremeno, ministar je morao donijeti Mrežu JZS, aktualizirajući postojeću Mrežu sa promjenama broja stanovnika na teritoriju JPRS i općina/gradova na njihovom području. To nije učinjeno. Iz tog razloga, rijetko je koji DZ raspisao natječaj, poštivajući rok od mjesec dana, tj. u vremenu od 1.7. do 31.7. o.g.

Paralelno sa navedenim aktivnostima, DZ stavljen je i u poziciju smanjenja broja zaposlenih dr. med./med.dent., ranika/zaposlenika DZ koji su člankom 268. ZZ/18. dobili pravo osnovati ordinaciju privatne prakse za djelatnost prema svom zanimanju i nastaviti rad u Ordinaciji u Mreži JZS u istom prostoru DZ u kojem obavljaju rad u statusu radnika/zaposlene osobe u DZ.

Očito, dovodeći u svezu primjenu članka 265. i 268., sa odredbom Zakona da DZ može imati najviše do 25 % timova iz Mreže JZS u svom sastavu, da DZ nisu objektivno mogli izvršiti zakonske obveze, kako prema svom radniku, a tako i ZRPP bivšem koncesionaru, koji je iskazao namjeru zasnovati radni odnos u DZ.

U praksi, zbog bojazni da bi DZ napustili, uvjetno rečeno svi ili veliki broj dr.med./med.dent. radi promjene svog statusa, JPRS su donijele svoje opće akte, kojima su uvjete za stjecanje statusa privatnika automatizmom uključen u Mrežu JZS, za zaposlenu osobu u DZ, proširili i sa dodatnim mjerilima (članak 268. ZZ/18. propisuje: „Zdravstveni radnici koji su u radnom odnosu u DZ najmanje posljednju godinu dana i koji ispunjavaju uvjete za obavljanje privatne prakse iz članka 47. stavak 1. točka 1 - 8 ZZ/18., mogu podnijeti zahtjev Ministarstvu za izdavanje rješenja o obavljanju privatne prakse u Ordinaciji“).

JPRS, umjesto „u radnom odnosu u DZ najmanje posljednju godinu“ proširili su na 5 godina i druge uvjete, koji u suštini devalviraju namjeru zakonodavca o transformaciji DZ – ukidanju kroz njihovu funkciju i prenošenje njihove funkcije na zdravstvenog radnika privatne prakse u primarnoj razini zz, prema modelu, kako se ta djelatnost obavlja u svijetu.

*****